Allah Teâlâ'nın: "Artık bunu bile bile Allah'a şirk koşmayın!" sözü hakkında İbn Abbâs -radıyallahu anhuma- demiştir kİ, ayette endâd; şirk, karanlık bir gecede siyah taş üzerinde karıncanın yürümesinden daha gizlidir.

Allah Teâlâ'nın: "Artık bunu bile bile Allah'a şirk koşmayın!" (Bakara Sûresi: 22) sözü hakkında İbn Abbâs -radıyallahu anhuma- demiştir ki, ayette endâd; şirk, gece karanlığında düz bir taş üzerinde karıncanın yürümesinden daha gizlidir. O şöyle demendir: "Allah ve hayatın hakkı için“ yahut “Allah ve hayatım hakkı için“ deyişin "Şu köpekcik olmasaydı veya şu ördekler olmasaydı mutlaka hırsız girerdi.“ demen, bir kimsenin arkadaşına: “ Allah ve sen dilediniz de bu iş oldu “ veya “Allah ve filan adam olmasaydı “ demesi, bunların hepsi şirk olan hususlardır.

[Sahih Hadis] [İbn Ebî Hâtim rivayet etmiştir]

Allah Tebâreke ve Teâlâ şöyle buyurmuştur: "Artık bunu bile bile Allah'a şirk koşmayın." İnsanların Allah'a denk ve benzer edinmelerini ve onlara Allah'a yapacakları ibadetten herhangi birini yapmalarını yasakladı. Onlar Allah'ın tek olarak yaratan ve rızık veren olduğunu biliyorlar. Bu şirk koştukları şeyler ise aciz ve fakirler ile onların yapabilecekleri hiçbir şey, bir yetki de yok. İbn Abbâs -radıyallahu anhuma- endâd kelimesini şirk koşulan ortaklar olarak açıklayıp onların ortaklar edinilmesiyle ilgili örnekler zikretmiştir. Şirk; gece karanlığında düz siyah bir taşın üzerindeki karıncanın yürümesinden daha gizlidir. Sonra da bununla ilgili örnekler zikretmiştir. O örnekler; Allah'tan başkası adına yemin etmek. Bundan daha büyüğü şöyle diyerek Allah'a denk tutmak. Allah ve hayatım hakkı için diyerek sebebe bakıp müsebbibe/sebep olana bakmamak, işi Allah'a döndürmeyerek şöyle söylemen; "Şu köpek olmasaydı veya şu ördekler olmasaydı mutlaka hırsız girerdi“ demen, bir kimsenin arkadaşına Allah ve sen dilediniz de bu iş oldu “veya“ Allah ve filan adam olmasaydı, işlerin idaresinde kimseye nispet etme. Sonra da bunun üzerine bunların hepsinin küçük şirk olduğunu pekiştirdi. Bu sözleri söyleyen kimse şayet Allah'ın dışında bir adamın ya da ördeğin ya da köpeğin kendilerinin tesir ettiklerine itikat ederse bu büyük şirktir.

http://www.sunnah.global/hadeeth/tr/show/3334